

Eich cyf/Your ref P-05-1033
Ein cyf/Our ref KW/05615/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd, Y Pwyllgor Deisebau
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

5 Hydref 2020

Annwyl Janet,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 28 Medi 2020 ac am y cyfle i ymateb i'r materion a godwyd yn y ddeiseb P-05-1033.

Sefydlwyd Cyngor y Gweithlu Addysg gan Ddeddf Addysg (Cymru) 2014. Y Cyngor hwn yw'r rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer athrawon a staff cymorth mewn ysgolion a gynhelir a cholegau addysg bellach, yn ogystal â gweithwyr ieuenctid a gweithwyr cymorth ieuenctid cymwysedig a phobl sy'n ymwneud â dysgu seiliedig ar waith. Rhaid i unrhyw un sy'n gweithio yn y rolau hyn yng Nghymru, yn ôl y gyfraith, gofrestru gyda Cyngor. Prif nodau'r Cyngor yw cyfrannu at wella safonau addysgu ac ansawdd dysgu yng Nghymru, a chynnal a gwella safonau ymddygiad proffesiynol ymhlith athrawon a phersonau sy'n cefnogi addysgu a dysgu yng Nghymru.

Gofyniad i Gofrestru

Mae cofrestru proffesiynol yn elfen hanfodol o sicrhau ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn y gweithlu addysg; yn ogystal â diogelu buddiannau dysgwyr, rhieni a'r cyhoedd. Yn ogystal, mae cofrestru proffesiynol yn helpu i gynnal hyder ymhlith y gweithlu ei hun, gan ddangos ymrwymiad cyffredin at broffesiynoldeb. Mae pob ymarferydd yn elwa o gydnabyddiaeth corff proffesiynol sy'n cynnal safonau proffesiynol; ac yn monitro cofrestriad, cymhwyster a datblygiad proffesiynol ei aelodau.

Mae'r gofyniad i gofrestru ar gyfer y gweithlu addysg yn debyg i'r gofyniad i lawer o weithwyr proffesiynol eraill dalu i gofrestru gyda'u corff rheoleiddio fel gofyniad cyflogaeth. Er enghraifft, rhaid i weithwyr gofal cymdeithasol yng Nghymru gofrestru gyda Gofal Cymdeithasol Cymru; rhaid i feddygon gofrestru gyda'r Cyngor Meddygol Cyffredinol; a rhaid i nyrsys gofrestru gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth.

Ffioedd Cofrestru

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Kirsty.Williams@llyw.cymru
Correspondence.Kirsty.Williams@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae Adran 12 o Ddeddf Addysg (Cymru) 2014 yn awdurdodi'r Cyngor i godi ffioedd cofrestru a'u hadennill. Datblygwyd y modelau ffioedd ar gyfer y Cyngor gyda thair egwyddor allweddol mewn golwg: cynaliadwyedd, cymesuredd a chost-effeithiolrwydd. Ystyriwyd creu model gyda ffioedd gwahaniaethol yn seiliedig ar raddfeydd cyflog wrth ddatblygu'r ddeddfwriaeth. Fodd bynnag, wedi dadansoddiad pellach gwelwyd y byddai'r dull hwn yn gymhleth iawn i'w weinyddu, ac o ganlyniad yn fwy costus. Byddai costau gweinyddu uwch yn arwain at ffioedd uwch i bob cofrestrydd. Am y rhesymau hyn, nid oes gwahaniaethu chwaith rhwng y rhai sy'n gweithio'n llawn amser ac yn rhan-amser.

Fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru wedi ceisio sicrhau bod y ffioedd sy'n gysylltiedig â chofrestru yn deg ac yn debyg i enillion posibl ymarferwyr o fewn eu categorïau cofrestru. Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod gweithwyr cymorth dysgu yng Nghymru yn ennill llawer llai o gymharu ag athrawon; ac felly mae'n darparu cymhorthdal i leihau eu cyfraniad gwirioneddol at ffioedd i £15. Darperir cymhorthdal llai i'r categorïau athrawon sy'n lleihau eu cyfraniad gwirioneddol at ffioedd i £45. O 1 Ebrill 2017 ymlaen, mae Llywodraeth Cymru wedi darparu £1 miliwn y flwyddyn o gymhorthdal ar gyfer ffioedd cofrestru y gweithlu addysg cyfan.

Categorïau cofrestru

Mae'n ofynnol i benaethiaid ysgolion gofrestru gyda Chyngor y Gweithlu Addysg. Er nad yw penaethiaid colegau addysg bellach wedi'u cynnwys yn y categorïau cofrestru, os bydd rhywun mewn swydd reoli yn ymgymryd â rôl addysgu o bryd i'w gilydd, ar y cyd â'u prif ddyletswyddau, byddant yn dod o dan y diffiniadau a nodir yn Ndeddf 2014 ac yn ddarostyngedig i'w cofrestru.

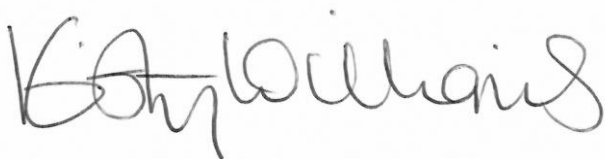
Nid yw athrawon mewn addysg uwch a'r sector annibynnol yn cael eu rheoleiddio gan y Cyngor ar hyn o bryd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i ystyried y newidiadau rheoleiddiol sydd eu hangen i fynd i'r afael â bylchau mewn categorïau cofrestru, er enghraifft ymestyn y cyfle i gynnwys gweithwyr ieuencid, y sector dysgu oedolion yn y gymuned a staff mewn ysgolion annibynnol. Rydym ar hyn o bryd yn ystyried i ba raddau y byddai angen deddfwriaeth sylfaenol a/neu is-ddeddfwriaeth ar y newidiadau hyn.

Sefydliad Cyngor y Gweithlu Addysg

Mae'r Cyngor yn cynnwys 14 aelod, sy'n cynrychioli amrywiaeth o fuddiannau'r gweithlu addysg yng Nghymru. O dan ddarpariaethau Rheoliadau Cyngor y Gweithlu Addysg (Aelodaeth a Phenodi) (Cymru) 2014, penodir saith aelod yn dilyn enwebiadau a wneir gan sefydliadau a enwir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau hynny, sy'n cynnwys undebau sy'n cynrychioli'r gweithlu addysg. Gwahoddir pob corff a sefydliad sydd â hawl i enwebu i gyflwyno enwebiad(au). Penodir gweddill yr aelodau drwy broses penodiadau cyhoeddus Llywodraeth Cymru. Bydd Aelodau'n gwasanaethu am gyfnod o hyd at 5 mlynedd.

Hyderaf y bydd y wybodaeth hon yn ddefnyddiol i'r Pwyllgor.

Yn gywir

Kirsty Williams AS/MS
Y Gweinidog Addysg
Minister for Education